

Programmabegroting 2014

**Regionaal Historisch
Centrum Alkmaar**

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
Inleiding en besluitvorming	3
1. Inrichting begroting	6
1.1 BBV-richtlijnen	6
1.2 Opzet begroting 2014	6
2. Beleidsbegroting	7
2.1 Programmaplan Regionaal Archief	7
2.2 Paragrafen	12
2.2.1 Weerstandsvermogen	12
2.2.2 Risicoparagraaf	12
2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	14
2.2.4 Financiering	14
2.2.5 Bedrijfsvoering	16
2.2.6 Verbonden partijen	17
3. Financiële begroting	18
3.1 Financiële begroting 2013	18
3.2 Meerjarenperspectief	19
 <u>Bijlagen</u> -ter informatie-	
<i>I Personele formatie</i>	20
<i>II Productenraming</i>	21
<i>III Financiële kaders en uitgangspunten</i>	26
<i>IV Bijdrage per gemeente</i>	27

INLEIDING EN BESLUITVORMING

Hierbij bieden wij de programmabegroting 2014 en het meerjarenperspectief 2014-2017 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) aan. Deze begroting is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten. In de bijlage bij deze begroting is tevens de productenraming opgenomen, waarin nadere informatie wordt gegeven over de activiteiten van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Graft-de Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Schermer deelnemen.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de elf aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals die worden beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied.

Het RHCA heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een op een breed publiek gericht historisch centrum voor de gehele regio. De publieksvriendelijke studiezaal, de website met toegang tot uitgebreide gedigitaliseerde bronnen en de inzet van 'social media', leiden tot vele positieve reacties van de gebruikers.

In deze periode (2012-2014) wordt het RHCA geconfronteerd met een bezuinigingstaakstelling van in totaal 10% (5% in 2012, 2,5% in 2013 en 2014). Doordat daar nog extra kortingen bovenop kwamen door het hanteren van de nullijn, is de daadwerkelijke bezuiniging over de afgelopen vier jaar op ruim 15% gekomen. Daar komt bovendien nog bij het feit dat het Regionaal Archief zich op dit moment in een financieel kwetsbare situatie bevindt. Dit is het gevolg van de gestegen lasten in verband met de noodzakelijke realisatie van een nieuw depot in combinatie met de al beperkte financiële mogelijkheden voor het RHCA en het feit dat er de komende jaren enkele nieuwe uitdagingen opgepakt moeten worden. Deze bezuinigingen, gecombineerd met de verzwaring van de wettelijke taken, leken ertoe te leiden dat een deel van de wettelijke taken niet uitgevoerd zouden kunnen worden.

Gelukkig is er in 2013 voor de middellange termijn een oplossing voor dit probleem gevonden doordat het Regionaal Archief er in geslaagd is om een huurder te vinden voor een aanzienlijk deel van de nog niet benutte ruimte in het nieuwe depot. Op deze manier wordt de kostenstijging voor de nieuwe huisvesting de komende jaren enigszins getemperd, en is het gevaar voor het niet uit kunnen voeren van wettelijke taken grotendeels voorkomen. Omdat het hier inkomsten betreft die op een bepaald moment op zullen houden, zal het aandeel van deze inkomsten in de jaarlijkse begrotingen duidelijk zichtbaar worden gemaakt.

Met deze inkomsten is dus voorkomen dat er taken wegvallen, maar is er nog geen extra geld voor nieuw beleid.

Met de ingebruikname van het nieuwe depot is een urgent probleem opgelost, namelijk het gebrek aan goede en voldoende depotruimte. De aanwas van archieven is veel sneller verlopen dan verwacht, met name vanwege het verkorten van de wettelijke overbrengingstermijn voor overheidsarchieven van 50 naar 20 jaar. De extra 30 jaar archief die in korte tijd is overgebracht heeft geleid tot een vol depot. Daarnaast voldeed het oude depot niet meer aan de wettelijke eisen. Met de oplevering van het nieuwe depot is dit verholpen.

Een volgende uitdaging was het op een voldoende peil brengen van de archiefinspectie. Al jaren was de inspectiecapaciteit te beperkt. Daarnaast heeft de wet revitalisering generiek toezicht er toe geleid dat er taken van de provinciale archiefinspectie zijn overgedragen naar de gemeentelijke archiefinspectie. In 2011 was door het algemeen bestuur toestemming gegeven voor een tijdelijke uitbreiding van de inspectiecapaciteit, in afwachting van de uiteindelijke gevolgen van deze veranderingen. Die uitbreiding werd uit eigen middelen gefinancierd, daar is echter in het jaar 2014 geen ruimte meer voor.

Ook de gemeenten zelf zullen in de toekomst een extra taak krijgen door het invullen van het 'e-formulier archief KPI's' (kritieke prestatie-indicatoren). Aangezien hier nog nauwelijks ervaring mee is opgedaan, wordt verwacht dat voor de komende twee jaar dit tot een extra taakverzwaring leidt voor het Regionaal Archief. Nu de papieren archieven zijn veiliggesteld voor de toekomst door de bouw van de nieuwe archiefbewaarplaats moet het toezicht op de vorming van nieuw archief geregeld worden door uitbreiding van de inspectiecapaciteit. Naast de extra taken voor de komende jaren betekent dit dat er structureel een uitbreiding nodig is van 0,5 fte voor de inspectietaak.

De volgende ontwikkeling waar het archief voor staat is de ontwikkeling van een digitaal depot (het zgn. e-depot). Met de toenemende digitalisering van de gemeentelijke werkprocessen moet het RHCA zich voorbereiden op de komst van de digitale archiefbestanden die de gemeenten zullen gaan overdragen. Om ook deze archieven duurzaam te kunnen bewaren op een manier die voldoet aan de wettelijke eisen, zal het RHCA binnen enkele jaren moeten beschikken over een digitaal depot. Hiertoe is in 2012 een onderzoek uitgevoerd, op basis waarvan in 2013-2014 een pilot e-depot uitgevoerd zal worden.

Geschat wordt dat op de middellange termijn er voor de implementatie en het beheer van het e-depot bij het Regionaal Archief behoefte is aan een uitbreiding van het personeel met 0,5 fte. Een positief gegeven is dan wel weer dat de invoering van een e-depot kan leiden tot een besparing op personeelskosten bij de gemeenten zelf.

Concluderend kunnen we stellen dat het Regionaal Archief door de verhuur van depotruimte voor 2014 de begroting rond heeft kunnen krijgen. Hiermee is voorkomen dat er op korte termijn problemen ontstaan in de uitvoering van de wettelijke taken. Maar voor het nieuwe beleid, met name als gevolg van de veranderingen in de archiefinspectie en de noodzaak voor een e-depot, zal het Regionaal Archief Alkmaar aanvullende financiering nodig hebben.

In de voorliggende begroting zullen de genoemde punten (bezuiniging, huisvesting, inspectie en e-depot) aan de orde komen, zodat duidelijk is hoe het RHCA anticipeert op deze punten.

De bijdrage per gemeente wordt weergegeven in bijlage IV.

Het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 15 april 2013,

b e s l u i t :

vast te stellen de Begroting 2014 en het Meerjarenperspectief 2014-2017.

Alkmaar,

P. Bruinooge, voorzitter

P. Post, directeur/secretaris

1. Inrichting van de begroting

1.1 BBV-richtlijnen

Voor zowel gemeenten als voor Gemeenschappelijke Regelingen is de dualisering van kracht geworden. Dit houdt in dat begrotingen en verantwoordingen van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar opgesteld dienen te worden volgens de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn opgenomen.

Eind 2005 zijn de verordeningen conform artikelen 2.12 en 2.13 van de Gemeentewet vastgesteld. Hiermee zijn de financiële en de controleverordening vastgesteld die richting geven aan de financiële organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling. Volgens de richtlijnen van het BBV dient de begroting de volgende paragrafen te bevatten:

1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid.

Gezien de aard van de organisatie zijn voor het RHCA de nummers 1, 6 en 7 niet van toepassing. Toegevoegd is de risicoparagraaf die nauw aansluit bij de paragraaf Weerstandsvermogen.

1.2 Opzet begroting 2014

De begroting kent de volgende opzet:

- Inrichting van begroting (hoofdstuk 1)
- Beleidsbegroting inclusief de paragrafen (hoofdstuk 2)
- Financiële begroting (hoofdstuk 3);

Verder zijn bij deze begroting de volgende bijlagen opgenomen:

- *Personele formatie*
- *Productenraming*
- *Financiële kaders en uitgangspunten*
- *Bijdrage per gemeente*

2. Beleidsbegroting

2.1 Programmaplan Regionaal Archief

Het RHCA kent één programma waarop zij actief is: het Regionaal Archief.

Het Regionaal Archief heeft, op grond van de Archiefwet 1995, de taak om overheids- en particuliere archieven in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren en daar inzage uit te verstrekken. Eveneens, op grond van de Archiefwet 1995, dient het Regionaal Archief toezicht uit te oefenen op het beheer van de niet overgebrachte gemeentelijke archieven.

Kerngegevens

Per 1 juli 2003 is het Regionaal Archief verzelfstandigd in de gemeenschappelijke regeling voor het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Deze regeling wordt op dit moment gevormd door 11 gemeenten in Noord-Holland Noord. Deze gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst. Daarnaast beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties.

De kantoren, publieksruimte en depotruimte van het Regionaal Archief zijn gehuisvest in het gebouw van de oude Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar.

Een indruk omtrent de omvang van het archief:

De vloeroppervlakte (BVO) kantoren en publieksruimte beslaat	1.591 m ²
De vloeroppervlakte depot (BVO) beslaat	2.586 m ²

Beleidsontwikkeling

Op grond van het huidige beleidsplan is het Regionaal Archief omgevormd tot een Regionaal Historisch Centrum. De publieksfunctie is de afgelopen jaren uitgebreid om in te spelen op de groeiende vraag van het publiek, musea, historische verenigingen en het onderwijs.

Een belangrijke ontwikkeling is de verhuizing per januari 2011 van de publieksruimten van het Regionaal Archief naar het pand van de voormalige Ambachtsschool aan de Bergerweg te Alkmaar. Deze plek biedt door de centralere ligging ten opzichte van de stad, de gezamenlijke huisvesting met andere cultuur- en erfgoedorganisaties en de nabijheid van nog meer erfgoedinstellingen extra mogelijkheden tot publieksbezoek. Dit heeft in 2011 al geleid tot een stijging in het bezoekersaantal. Het Regionaal Archief zal zich in de komende jaren dan ook meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand zelf als via internet. Op deze manier wil het zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen. Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerde mensen te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Bezuiniging

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar wordt geconfronteerd met een bezuinigings-taakstelling van 2,5% voor 2013 en 2014, terwijl in 2012 ook al 5% bezuinigd is. Deze bezuinigingsopdracht van 10% heeft echter door de andere bezuinigingsmaatregelen als het niet (volledig) indexeren van de gemeentelijke bijdragen, inmiddels geleid tot een feitelijke bezuiniging van ca. 15%.

Het RHCA bevindt zich daarnaast op dit moment ook nog eens in een kwetsbare financiële positie. Dit is het gevolg van het feit dat de huisvestingskosten wegens de noodzaak van een nieuw depot flink gestegen zijn, in combinatie met de al beperkte financiële mogelijkheden voor het RHCA.

Vanwege deze nieuwe huisvesting ligt een groot deel van de begroting van het RHCA vast in de huisvestingslasten. Het archief is immers gebouwd om de groei voor de komende decennia op te vangen. Ook zijn nog niet alle financiële gevolgen van de verhuizing duidelijk. Pas na afloop van het jaar 2013, het eerste jaar dat het RHCA geheel gevestigd is aan de Bergerweg, is daar meer duidelijkheid over. Het voordeel is echter dat dit vastligt voor de komende jaren en dat de eerste 25 tot 30 jaar en wellicht langer, geen verhoging van deze lasten te verwachten is, op de jaarlijkse indexeringen na.

Uit een eerdere benchmark bleek bovendien dat het RHCA beschikt over een relatief beperkt budget en een zeer krappe formatie. Het RHCA behoort tot de goedkopere diensten van Nederland en de formatie is in vergelijking met andere archiefdiensten zeer klein. In 2011 werd door een onafhankelijk bureau in opdracht van een collega-archiefdienst een nieuwe benchmark uitgevoerd, ditmaal onder een aantal archiefdiensten die qua bedrijfsgrootte (werkingsgebied, aantal inwoners) vergelijkbaar zijn. Dit betrof regionaal werkende archiefdiensten in Noord-Holland (Alkmaar, Hoorn en Purmerend) en drie uit de provincies Zuid-Holland (Gouda), Brabant (Oudenbosch) en Gelderland (Tiel).¹ De uitslagen van deze benchmark bevestigden nogmaals dat het RHCA, afgezet tegen het aantal inwoners, zowel qua budget als qua formatie bescheiden is. Daar waar de gemiddelde bijdrage per inwoner voor de anderearchieven € 7,11 bedroeg, was dat op dat moment € 5,33 voor het RHCA. Het aantal formatieplaatsen per 10.000 inwoners bedroeg voor het RHCA 0,35, terwijl dat voor de overige diensten gemiddeld 0,6 was.

Deze krappe formatie leidt dan ook tot problemen met het uitvoeren van de wettelijke taken. In het in 2010 verschenen Beleidsplan Archiefinspectie wordt bijvoorbeeld geconstateerd dat een uitbreiding van de inspectieformatie noodzakelijk is om de wettelijke taken uit te kunnen voeren.

Doordat de formatie en de financiële middelen zo beperkt zijn, staat de organisatie al tijden onder druk. De laatste rek in de begroting is dan ook bij de bezuiniging van 2012 verdwenen.

Bezuinigingen op huisvestingskosten zijn al zoveel als mogelijk meegenomen, het lijkt niet waarschijnlijk dat hier nog verder op bezuinigd kan worden.

Voor 2013 heeft de bezuiniging voor het eerst ook gevolgen gehad voor de personele formatie. Voor 2013 was deze eigenlijk begroot op 16 fte, maar vanwege de bezuiniging werd dit al teruggebracht tot 15,2 fte. Voor het jaar 2014 wordt deze verder teruggebracht tot 14,4 fte. Een bezuiniging van 10% op de personele bezetting, waarmee de mogelijkheid van de baan is om personele inzet om te buigen naar nieuw beleid.

Welke gevolgen deze bezuinigingen hebben voor de uitvoering van de wettelijke taken is nog niet geheel duidelijk. Dit is met name afhankelijk van de hoogte van diverse begrotingsposten die door de nieuwe huisvesting zullen veranderen. Door de extra inkomsten van de verhuur van depotruimte lijken de grootste problemen voorsnog opgelost te zijn. Wel is duidelijk dat op termijn voor archiefinspectie en de realisatie van het e-depot extra financiën nodig zullen zijn.

De bezuinigingen op de formatie zullen deels worden opgelost door het niet invullen van bestaande formatie. Zo is de functie van medewerker automatisering maar ten dele ingevuld. Een groot deel van de taken op het gebied van kantoorautomatisering zullen uitbesteed worden. Ook de functie van de behoudsmedewerker, die werkzaam is op het restauratieatelier, zal maar slechts ten dele vervuld worden. Daarnaast is er geen ruimte voor de inzet van personeel op nieuw beleid, voor met name inspectie en e-depot.

¹ Martin de Caluwé / Westfries Archief, *Benchmark archiefdiensten 2011*, Hoorn 2011.

Digitalisering

Om de collectie beter toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang zijn in de afgelopen jaren al diverse collectieonderdelen gedigitaliseerd. Zo zijn er via de website de volgende materialen te raadplegen: foto's, kaarten, prenten en tekeningen, ansichten, adresboeken, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen.

De gedigitaliseerde bronnen voorzien duidelijk in een behoefte, gezien het groeiend aantal raadplegingen. Om de raadpleging mogelijk te maken zijn er geautomatiseerde beheer- en zoeksystemen aangeschaft, is de website aangepast en met medewerking van vrijwilligers zijn veel bronnen ook op naam ontsloten. Deze ontwikkelingen (digitalisering en ontsluiting) zullen in de komende jaren voortgezet worden.

Voor het digitaliseren van bronnen heeft het Regionaal Archief een bescheiden budget, waarop al eerder bezuinigd is. Daarnaast zijn er vanwege de huidige economische situatie ook minder aanvullende subsidies beschikbaar. Toch zal geprobeerd worden om ook in 2014 het digitaliseringsbeleid voort te zetten.

Samenwerking en regionalisering

De beleidslijnen uit het lopende beleidsplan (digitalisering, samenwerking en regionalisering) zijn verenigd in het streven om meer met historische verenigingen en erfgoedinstellingen samen te werken in het ontsluiten van de bronnen. Door de regionale bronnen op deze manier te ontsluiten, mede door de inzet van vrijwilligers, is het mogelijk de historische informatie 24 uur per dag, 7 dagen per week, beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en –streek. Ook is het doel bereikt om een deel van de geïnteresseerden actief te betrekken bij deze informatie door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Vele vrijwilligers werken nu al met de invoermodules van het Regionaal Archief, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronnenmateriaal.

Daarnaast is er met de inzet van de social media ook gewerkt aan de vergroting van de interactiviteit. Met de inzet van Facebook en Twitter zijn inmiddels community's gevormd, die het Regionaal Archief volgen en ook regelmatig hun reacties geven op de berichten en de informatie zelf ook verder verspreiden.

Ook zet het Regionaal Archief het beleid voort, om in samenwerking met de historische verenigingen de tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven, te digitaliseren en via internet beschikbaar te stellen. Deze publicaties worden meestal in kleine oplage uitgegeven en zijn daardoor vaak niet meer leverbaar. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere kring, voor iedereen beschikbaar.

Het Regionaal Archief stelt ook haar infrastructuur beschikbaar voor gebruik door de historische verenigingen. Op deze manier is het mogelijk voor hen om niet alleen de gedigitaliseerde materialen via de databases en website van het Regionaal Archief op internet te zetten, maar ook om de soms kostbare en unieke exemplaren uit hun collecties na digitalisering een veilige plaats te geven in de archiefbewaarplaats. De meeste historische verenigingen beschikken immers niet over een veilige en geklimatiseerde opslag of over een digitale infrastructuur waarin de duurzaamheid van de afbeeldingen is gegarandeerd. Dankzij deze samenwerking is het materiaal voor de toekomst veiliggesteld en bovendien voor een groot publiek bereikbaar. Van een aantal historische verenigingen zijn inmiddels al tijdschriften en collectieonderdelen gedigitaliseerd en via internet te bekijken. Enkele van die collecties zijn al opgeslagen in de depots van het Regionaal Archief. Met een aantal verenigingen zijn inmiddels afspraken gemaakt, terwijl met andere gesproken wordt over deze samenwerking.

Bezoekers

Zowel de gebruikers van de website als de bezoekers van de studiezaal zijn zeer tevreden over de geboden dienstverlening. In 2011 is het klantenonderzoek van 2007 en 2009 (de zogenaamde 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven', uitgaande van de branchevereniging van archiefinstellingen in Nederland – de Stichting BRAIN) herhaald, met een prima resultaat. De bezoekers gaven het RHCA een rapportcijfer van 8,2 (in 2009 was dat een 8,1), terwijl het landelijk gemiddelde uitkwam op 7,7. Met dit cijfer was het Regionaal Archief het op een na hoogst scorende archief van Nederland. In 2013 wordt dit onderzoek herhaald.

Met de stijging van het aantal bezoekers ten opzichte van de bezoekersaantallen op de oude huisvesting is een van de belangrijke doelstellingen van de verhuizing behaald. Daarbij valt op dat het aantal groepsbezoeken toeneemt, met name het bezoek van scholieren van middelbare en lagere scholen. In de komende jaren wordt er gestreefd naar een toename van het aantal rondleidingen en scholenbezoeken.

Ook bij het aantal gebruikers van de website zien we een stijging. Het beleid blijft erop gericht om door de steeds groeiende aanwezigheid op internet en het actief betrekken van publiek bij de activiteiten het aantal bezoekers van archief en website te laten groeien.

Inspectie

Naast de publieks- en erfgoedfunctie is het Regionaal Archief belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995). Om deze wettelijke toezichttaak goed uit te kunnen voeren heeft het Regionaal Archief een archiefinspecteur in dienst.

De inspectietaak is de afgelopen jaren echter steeds ingewikkelder en omvattender geworden. Om een goed beeld te krijgen van deze materie heeft het Regionaal Archief een inspectiebeleidsplan opgesteld. Uit het onderzoek hiervoor, maar ook uit de landelijke benchmarks, bleek dat voor het goed kunnen invullen van deze wettelijke taak er meer formatie nodig is dan beschikbaar was. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende digitalisering bij de gemeenten, die grote gevolgen heeft voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie en daarmee ook op het toezicht dat de inspecteur moet uitoefenen. Daarnaast spelen in de regio verschillende fusieprocessen tussen gemeenten. De toezichthoudende taak van het Regionaal Archief is hiermee niet alleen flink verzaamd maar ook veranderd.

Ook de gemeenten zelf zullen in de toekomst een extra taak krijgen door het invullen van het 'e-formulier archief KPI's' (kritieke prestatie-indicatoren). Aangezien hier nog nauwelijks ervaring mee is opgedaan, wordt verwacht dat voor de komende twee jaar dit tot een extra taakverzwaring leidt voor het Regionaal Archief.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2010 ingestemd met een extra inzet van inspectie, om daarmee de inspectie weer op een acceptabel niveau te krijgen. In 2011 en 2012 is gebleken dat dit heeft gewerkt: een groter aantal inspecties zijn uitgevoerd, terwijl de adviestaak ook op het vereiste niveau is uitgevoerd.

Vanwege de vele ontwikkelingen in de context van de archiefinspectie (Commissie Oosting – herziening interbestuurlijk toezicht) zal er een evaluatie plaatsvinden in 2013. Dan zal bekeken worden wat de precieze behoefte aan capaciteit en kennis is, op basis waarvan nieuw beleid geformuleerd kan worden. Uit de tot nu toe opgedane ervaringen blijkt dat voor het voldoende uit kunnen voeren van de wettelijke inspectietaak er een structurele uitbreiding van de inspectiecapaciteit nodig is van 0,5 fte.

Huisvesting

Met het gereedkomen van de archiefbewaarplaats aan de Bergerweg in 2013 zijn voor het Regionaal Archief twee grote problemen opgelost. Het oude depot was immers niet alleen te klein, maar voldeed ook niet meer aan de eisen die de Archiefwet aan een archiefbewaarplaats stelt. Het nieuwe depot aan de Bergerweg is niet alleen ruimer, maar voldoet kwalitatief uiteraard aan alle wettelijke eisen.

Met het nieuwe depot is er weer voldoende ruimte ook actief te acquireren op basis van het Acquisitiebeleidsplan. Met name particuliere archieven in de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling zullen extra aandacht krijgen.

Digitaal depot (e-depot)

Als gevolg van de snelle ontwikkelingen op het gebied van de automatisering zal het Regionaal Archief geconfronteerd gaan worden met de overdracht van digitale bestanden. Het Regionaal Archief zal hiertoe over een elektronisch depot (e-depot) moeten beschikken dat voldoet aan de eisen van de Archiefwet. Op dit moment zijn er al verschillende grote archiefinstellingen in Nederland die een e-depot hebben of aan het ontwikkelen zijn. Deze ontwikkelingen worden van nabij gevolgd en bekeken wordt of het Regionaal Archief zich te zijner tijd bij een van de initiatieven aan kan sluiten en daarmee dan ook op tijd over een e-depot kan beschikken.

Om zich hierop voor te bereiden zal het Regionaal Archief een pilot uitvoeren. Als de pilot is uitgevoerd zullen er aanbevelingen zijn over standaarden, processen en het bedrijfsmodel. Tevens is er door de opgedane ervaringen inzicht verkregen in de functionaliteiten van het e-depot. In principe ligt er dan een complete blauwdruk voor een e-depot, inclusief een beschrijving van de stappen die gezet moeten worden door het Regionaal Archief en de aangesloten gemeenten. Ook is er dan een overzicht van de incidentele en structurele kosten (en zo mogelijk van de baten) die verbonden zijn aan het e-depot. De enige stap die dan nog rest is het nemen van een besluit om over te gaan tot het verwezenlijken van een e-depot voor alle gemeenten van het Regionaal Archief.

Proces

Het Regionaal Archief is belast met de uitvoering van de volgende taken:

- management en ondersteuning;
- inventarisatie, bewaring en beheer van de archivalia, zowel analoog als digitaal;
- restauratie en conservering;
- beheer wetenschappelijke bibliotheek en topografisch-historische atlas;
- inspectie op het beheer van gemeentelijke archieven;
- beschikbaarstellen van informatie op de studiezaal;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening;
- beschikbaar stellen van informatie via internet.

Middelen

Regionaal Archief	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Lasten	2.029.672	2.120.150	2.091.609
Baten	125.223	161.714	186.100
Bijdragen gemeenten	2.039.496	1.958.436	1.905.509
Resultaat	135.046	0	0

2.2 Paragrafen

2.2.1 Weerstandsvermogen

De financiële positie van RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. In het verleden is uit de exploitatieoverschotten een algemene reserve gevormd om als buffer te dienen om schommelingen in het resultaat op te vangen. Dergelijke schommelingen kunnen diverse redenen hebben, onder meer door fluctuaties in de afname van opslag en bewaren van particuliere archieven of via onvoorziene uitgaven. Daarnaast is het risico dat een aanvullende dienstverlening in het geheel niet meer wordt afgenomen. In paragraaf 2.2.2 zijn mogelijke risico's belicht die niet cijfermatig in de begroting zijn opgenomen.

In juni 2008 heeft het Algemeen Bestuur de nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de algemene reserve een plafond heeft van € 100.000 en dat het streven is om dit in 2014 te bereiken. Na de verwerking van het resultaat over 2012 bedraagt de hoogte van deze algemene reserve € 91.936.

Naast deze algemene reserve zijn er per 31-12-2012 bestemmingsreserves aanwezig. Met ingang van 2010 is de bijdrage aan het Regionaal Historisch Centrum met € 1,57 per inwoner verhoogd om de extra kosten van de nieuwe huisvesting te kunnen betalen. Echter, in 2011 en 2012 was de nieuwe situatie nog niet geheel van toepassing en zijn nog niet alle extra ontvangen gelden ingezet om de nieuwe huisvesting te kunnen bekostigen. Teneinde de waarschijnlijke extra eenmalige lasten van de verhuizing en alle zaken die met het betrekken van de nieuwe huisvesting samenhangen te kunnen bekostigen, heeft het Algemeen Bestuur in juni 2012 ingestemd met het vormen van de bestemmingsreserve Verhuizing van € 102.675 en bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg van € 47.058. Tevens heeft het Algemeen Bestuur in juni 2012 ingestemd met het vormen van de bestemmingsreserve Metamorfoze Polders voor een bedrag van € 30.000. Deze bestemmingsreserve is gevormd voor opgelopen achterstallig werk door de uitvoering van metamorfoze projecten.

Indien het Algemeen Bestuur instemt met de resultaatverdeling uit de jaarstukken over 2012 neemt de bestemmingsreserve verhuizing toe met € 135.046 naar € 237.721. Na het bereiken van de uiteindelijke nieuwe situatie en afronding van het gehele verhuizingsproces, zal in 2013 een eindafrekening plaatsvinden. Dan is er een compleet overzicht van de incidentele kosten die verband houden met de verhuizing en is er ook meer zicht op de structurele kosten voor de nieuwe huisvesting. Bij het afsluiten van boekjaar 2011 is een tussentijdse afrekening opgemaakt over de eerste fase van de verhuizing en is er door het Algemeen Bestuur besloten om tussentijds te verrekenen.

2.2.2 Risicoparagraaf

Flexibele pensioenuitkeringen en WW-verplichtingen

Naast de standaard verhoging van de salariskosten komt met regelmaat het aandeel van de RHCA in de kosten van flexibele pensionering aan de orde. Het heeft hier betrekking op de aanvulling op basis van de Cao-afspraken totdat de oud-werknemer de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. In de nabije toekomst kunnen werknemers van deze faciliteit gebruik gaan maken. De kosten hiervan zijn niet in het meerjarenperspectief meegenomen en kunnen in de toekomst voor extra lasten zorgen. Daarnaast kan er sprake zijn van WW-verplichtingen bij beëindiging van tijdelijke dienstverbanden, bijvoorbeeld van projectmedewerkers. Getracht wordt de hiermee samenhangende lasten zoveel mogelijk te beperken maar uitgesloten zijn ze niet. Het RHCA zal hiervoor moeten blijven beschikken over een reserve en/of voorziening ter dekking van hieruit voortvloeiende kosten zodat hiervoor niet de algemene middelen hoeven te worden ingezet.

Huisvesting

Per medio 2013 zijn de publieksruimten, kantoren en depots van het Regionaal Archief gehuisvest aan de Bergerweg 1 te Alkmaar. Achter het gebouw is een nieuw depot gebouwd, dat in 2013 in gebruik is genomen. De voor de verhuizing en inrichting benodigde kosten zijn gedekt door de verhoging van de bijdragen per 1 januari 2010. Vanuit deze gelden is de voorbereiding van en de daadwerkelijke verhuizing betaald. Dit betreft onder meer de huur van depotruimte elders vanwege ruimtegebrek in het oude depot, digitalisering van stukken ter voorkoming van raadpleeg- en vervoerschade, inhuur van deskundigen en extra personeel voor de voorbereiding en zaken als PR, communicatie en de daadwerkelijke verhuizing zelf. Ook extra kosten die voor het nieuwe pand gemaakt worden en de kosten vanwege de bilocatie zijn uit deze gelden betaald.

Het RHCA is door de nieuwe huisvesting geconfronteerd met een structurele verhoging van de huisvestingslasten. In deze begroting is er van uitgegaan dat er voor 2014 geen direct aan de verhuizing gerelateerde incidentele kosten en werkzaamheden meer zullen zijn. Voor de afronding hiervan in 2013 is voorzien door het toevoegen aan de 'bestemmingsreserve huisvesting' van de resultaten over 2011 en 2012.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2013, zal er finale besluitvorming plaatsvinden rond deze bestemmingsreserve, waarbij het Algemeen Bestuur een besluit neemt over het eventuele resterende saldo.

In het kader van de door te voeren bezuinigingstaakstelling is voor 2014 een besparing opgenomen van 10% ten opzichte van de begrote kosten voor de nieuwe huisvesting. Dit terwijl de extra bijdrage gebaseerd is op prijspeil 2009 en tot heden niet geïndexeerd is. In hoeverre deze besparing realistisch is, zal blijken als de uiteindelijke huisvestingssituatie bereikt is.

Naast de al eerder doorgevoerde bezuinigingen zullen de extra bezuinigingen opgevangen worden door een bezuiniging op de personele formatie en een verwachte stijging van de inkomsten uit de verhuur van depotruimte aan derden.

Inspectie

Geconstateerd is dat door de toenemende digitalisering bij de gemeenten en de fusieprocessen die in de regio spelen de inspectietaak van het Regionaal Archief sterk verzwaaard is. Daarnaast is er een taakverzwaring door de herziening van het interbestuurlijk toezicht. Om voor de korte termijn de inspectietaak op een wettelijk voldoende niveau uit te kunnen voeren is de inspectiecapaciteit voor de periode 2011-2013 jaar vergroot, waarbij is uitgegaan van een jaarlijkse uitgave van maximaal € 45.000. Dit bedrag moet gevonden worden binnen de bestaande begroting. Voor 2014 is dat bedrag niet opgenomen op de begroting, wat inhoudt dat wellicht de reserves hiervoor moeten worden aangesproken. Op korte termijn zal een evaluatie plaatsvinden van het inspectiebeleidsplan, op basis waarvan een nieuw voorstel wordt gedaan aan het Algemeen Bestuur. Er moet dus op termijn rekening gehouden worden met een extra uitgave voor archiefinspectie. Geschat wordt dat dat ongeveer 0,5 fte zal bedragen.

Digitaal depot (e-depot)

Op niet al te lange termijn zal het Regionaal Archief moeten beschikken over een digitaal depot dat aan de wettelijke eisen voldoet. Om zich hierop voor te bereiden heeft het Regionaal Archief een onderzoek uitgevoerd, op basis waarvan een pilot uitgevoerd zal worden. Hiervoor is een bedrag begroot van € 51.000 over de periode 2013-2014.

Het doel hiervan is te komen tot een draaiboek voor de invoering van e-depot en een overzicht van de benodigde middelen. Op basis hiervan zal het Algemeen Bestuur een besluit kunnen nemen tot daadwerkelijke realisatie van een e-depot. In de reguliere begroting zijn hiervoor geen middelen opgenomen. Dit houdt in dat hiervoor wellicht de reserves aangesproken

moeten worden. Op termijn moet rekening gehouden worden met een uitbreiding van de personele capaciteit van 0,5 fte en een kostenstijging in verband met de benodigde hard- en software en hosting voor een e-depot.

2.2.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Besluit Begroting en Verantwoording heeft in oorsprong niet direct betrekking op Gemeenschappelijke Regelingen maar is meer direct opgesteld voor gemeenten. Een aantal paragrafen is daarom minder van toepassing op Gemeenschappelijke Regelingen. Gezien de beperkte omvang van (het onderhoud van) kapitaalgoederen geldt dat onder andere voor deze paragraaf. Omdat het Regionaal Archief wel in bezit is van kapitaalgoederen, besteden we hier toch enige aandacht aan. Het Regionaal Archief volstaat met de verwachte boekwaarden per 1-1-2014 en per 31-12-2014. Op 31-12-2014 bedraagt de verwachte boekwaarde van de activa circa € 543.000.

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 01-01-2014
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	483.571	536.300
Overige materiële vaste activa	59.220	22.788
Totaal	542.791	559.088

	Boekwaarde 01-01-2014	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2014
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	536.300	25.000	77.728	483.571
Overige materiële vaste activa	22.788	50.000	13.568	59.220
Totaal	559.088	75.000	91.297	542.791

De investeringen hebben betrekking op een nieuwe server en digitalisering.

2.2.4 Financiering

Algemeen

In samenhang met de invoering van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) is sinds 2001 het opnemen van een financieringsparagraaf bij een begroting voorgeschreven. Onderdelen van de financieringsparagraaf zijn de treasury en de wijze van financiering van de bedrijfsvoering.

- **Treasury**

Het Dagelijks Bestuur is door het Algemeen Bestuur gemandateerd om voor het RHCA een Treasurystatuut vast te stellen. De vaststelling daarvan heeft, door het Algemeen Bestuur, in december 2005 plaatsgevonden. Het Treasurystatuut RHCA regelt de verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het aangaan van, garanderen en verstrekken van geldleningen.

Renterisico

Er zijn over het algemeen geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Op grond van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat het RHCA niet of nauwelijks renterisico loopt.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het RHCA is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft een lening verstrekt aan de Vereniging van Huurders voor de aanschaf van een telefooncentrale. De verstrekte lening op 31-12-2012 bedraagt € 12.483. Het risico dat het RHCA loopt is derhalve zeer beperkt. Verder heeft het RHCA geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan en zal ook in 2014 geen gelden vastrentend uitzetten.

Derivaten

Het RHCA zal derivaten uitsluitend gebruiken als middel om renterisico's te vermijden. Derivaten zullen nooit worden gebruikt zonder voorafgaand advies van het Dagelijks Bestuur.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het RHCA loopt geen risico door wijzigingen in de liquiditeitsplanning, daar er in de begroting niet met rentebaten uit hoofde van liquide middelen rekening is gehouden. Door stelselmatige facturering en betaling van af te nemen diensten en salarissen en het positieve saldo dat in 2012 te zien is geweest is er begin 2013 sprake van een positief saldo bij de BNG. De verwachting is dat het banksaldo ook in 2013 niet negatief zal worden. Over dit positieve saldo vergoedt de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een rente die nagenoeg gelijkwaardig is aan de rente van een depositorekening bij deze bank.

Leningenportefeuille

Het RHCA heeft geen langlopende leningen. Als gevolg van omvangrijke investeringen in 2012 en 2013 zal het RHCA mogelijk een lening aan moeten gaan.

- **Wijze van financiering**

Algemeen

In de begroting 2014 wordt 91% van alle inkomsten van het RHCA gefinancierd met de gemeentelijke bijdragen en 9% met eigen inkomsten. De deelnemende gemeenten ontvangen daartoe kwartaalnota's, welke zijn gebaseerd op de begroting. Gemeenten en waterschappen (maar ook andere organisaties) nemen extra diensten van het archief af, bijvoorbeeld voor eenmalige publicaties of tentoonstellingen. Daarnaast verricht het RHCA op commerciële basis diensten voor derden. Het RHCA is actief in het verwerven van fondsen ten behoeve van de uitvoering van projecten.

Financieringssystematiek

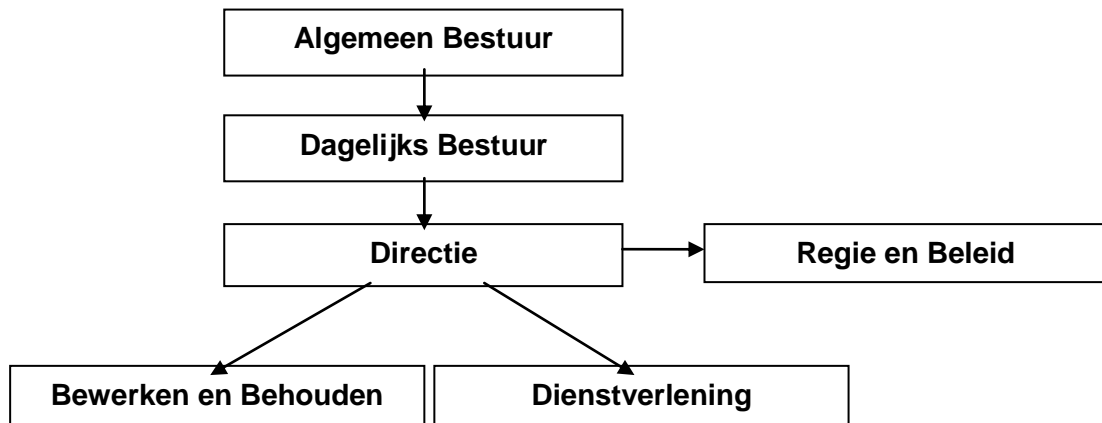
Voor de gemeentelijke bijdrage 2014 is in de begroting rekening gehouden met een verdere bezuiniging van 2,5% ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage uit 2011. De gemeentelijke bijdrage is niet geïndexeerd met loon- en prijscompensatie, omdat gemeenten hebben aangegeven een extra bezuiniging op te leggen ter hoogte van de indexering van 0,625%.

Daarnaast is voor gemeente Heerhugowaard de gemeentelijke bijdrage 2014 onder andere gebaseerd op de in 2013 verkregen korting op de gemeentelijke bijdrage. Op basis van de vanaf 2010 geldende financieringssystematiek bedraagt de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage voor 2014 voor de gemeente Alkmaar € 8,27 per inwoner. Voor de gemeente Heerhugowaard € 2,92 per inwoner en voor de overige gemeenten € 3,50 per inwoner.

2.2.5 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf gaan we in op verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering om een indruk te geven van de wijze waarop het primaire proces van het RHCA ondersteund wordt.

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Financieel

Alle financiële werkzaamheden, met uitzondering van de treasury-functie, zijn uitbesteed aan afdeling Financiën van de GGD Hollands Noorden.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid voor 2014 blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. De reguliere taken op gebied van systeembeheer, applicatiebeheer en informatiepunten worden voortgezet en daar waar mogelijk verbeterd.

Dit houdt in de beschikbaarheid van e-mail, netwerk en hardware van 99% van de week ofwel een uitval van niet meer dan 10 uur per jaar. De werkzaamheden op het gebied voor kantoorautomatisering zijn grotendeels uitbesteed aan een automatiseringsbedrijf.

Investeringsbeleid

In het kader van de nieuwe voorschriften BBV zullen steeds meer vervangingen die een langere economische levensduur hebben moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien. Dit kan gehandhaafd blijven, tenzij er sprake is van cumulatie van aanschaffingen met eenzelfde karakter in het jaar, dan is activering verplicht. Voorbeelden van vervangingsinvesteringen nieuwe stijl zijn alle vervangingen van computers. Dit heeft tot gevolg dat het investeringsvolume gaat toenemen maar dat tevens andere exploitatiebudgetten naar beneden moeten worden bijgesteld, dit als gevolg van een toename van de kapitaallasten.

Personeel en organisatie

Met betrekking tot de ontwikkeling van de medewerkers zal aan het op peil houden van de deskundigheid van personeel veel aandacht worden geschonken. De ondersteunende taken op dit gebied zijn uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden.

Huisvesting

In het voorjaar van 2013 is er een einde gekomen aan de over twee locaties verdeelde huisvesting van het Regionaal Archief. Publieksruimten, kantoren en depot zijn aan de Bergerweg gehuisvest. Voor 2014 zijn er geen verplichtingen meer inzake de huur van de oude depotruimte van het Regionaal Archief aan de Hertog Aalbrechtweg 5 in Alkmaar.

Beleidsplan

Uitgangspunt voor het vigerende Beleidsplan is de ontwikkeling naar een Regionaal Historisch Centrum. De eerste jaren van de planperiode lag de nadruk vooral nog op het verder invullen

van de organisatie conform de voorstellen uit het organisatieplan. Gaande de planperiode zijn steeds meer de contouren van het historische centrum zichtbaar geworden.

Werkplan 2014-2015

De overheidsarchieven richten zich van oudsher vooral op het verbeteren van het conserveren, bewaren en toegankelijk maken van het historische erfgoed. Er bestonden op dit vlak achterstanden: veel archieven waren onvoldoende toegankelijk en in een onvoldoende staat van onderhoud. De publieksgerichte taak beperkte zich overwegend tot de openstelling van de studiezaal, bibliotheek en atlas. Het publiek dat wel historische belangstelling heeft, maar niet zelf de stap naar het archief zet, werd nauwelijks bediend. Met de inzet van nieuwe technieken als digitalisering en internet, en het actiever benaderen van het publiek door onder meer samenwerking met andere erfgoedinstellingen wordt getracht dit publiek beter te bedienen.

De landelijke en provinciale overheid stimuleren deze ontwikkelingen van harte. Er dient in de ogen van het ministerie “een netwerk te ontstaan van relatief sterke instellingen met een goed ontwikkelde publieksfunctie”, waarbij niet alleen gereageerd wordt op de (groeierende) vragen van het publiek, maar zelfs ook een actieve rol gespeeld wordt bij het vergroten van en het richting geven aan die vraag.

Door samenwerking en schaalvergroting ontstaat het draagvlak voor de arbeids- en kapitaals-intensieve projecten die noodzakelijk zijn om de mogelijkheden van de automatisering en digitalisering volledig te benutten.

Het gaat daarbij bijvoorbeeld om geautomatiseerde beheersystemen en digitale zoeksystemen die dwars door vele bestanden (van binnen en buiten de archieven) kunnen zoeken en waarmee de bezoeker zich een fysieke zoektocht langs de vele instellingen kan besparen.

Ook de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van internet zullen gebruikt worden om de informatie te verspreiden en verrijken. Dat betekent dat er niet alleen maar passief informatie wordt aangeboden via het internet, maar dat het publiek ook daadwerkelijk betrokken wordt bij de ontsluiting en verrijking van de collectie (bijvoorbeeld d.m.v. ‘crowd-sourcing’).

2.2.6 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

3. Financiële begroting

3.1 Financiële begroting 2014

	Realisatie	Begroting	Begroting
	2012	2013	2014
Opbrengsten			
Verrichte diensten	125.223	161.714	186.100
Incidentele baten			
Gemeentelijke bijdragen	2.039.496	1.958.436	1.905.509
Projectbaten			
Totaal opbrengsten	2.164.719	2.120.150	2.091.609
Kosten			
Salarissen en sociale lasten	964.446	951.898	957.011
Overige personeelslasten	49.419	44.821	44.933
Personeel van derden	65.579	114.442	83.357
Kapitaallasten	77.081	79.426	91.297
Huisvestingskosten	428.782	674.766	717.136
Automatiseringskosten	51.504	68.158	61.822
Digitalisering	9.357	30.000	30.000
Inspectiekosten	28.018	40.000	0
Materiële kosten	304.971	65.052	56.554
Directe productkosten	50.516	51.588	49.500
Projectlasten	0		
Totaal kosten	2.029.672	2.120.150	2.091.609
Resultaat voor bestemming	135.046	0	0

Dotaties reserves			-
Onttrekking reserves			-
Mutaties reserves	-	-	-

Resultaat na bestemming	135.046	0	0
--------------------------------	----------------	----------	----------

Toelichting op de financiële begroting:

BATEN

In de opbrengsten voor verrichte diensten wordt een stijging voorzien. In 2013 komt er door het in gebruik nemen van de nieuwbouw depotruimte beschikbaar, waardoor er de komende jaren wordt ingezet op het werven van extra inkomsten door de verhuur van depotruimte aan derden.

Voor de gemeentelijke bijdrage 2014 is wederom uitgegaan van het hanteren van de nullijn voor loon- en prijscompensatie. De gemeenten hebben namelijk aangegeven een extra bezuiniging ter hoogte van de loon- en prijsindexatie van 0,625% op te leggen. De gemeentelijk bijdrage is verminderd met het bedrag dat bezuinigd dient te worden over de gemeentelijke bijdrage van 2011. De vermindering van de gemeentelijke bijdrage wordt bepaald door de verdere bezuinigingsmaatregel van 2,5% over de gemeentelijke bijdrage van 2011 (inclusief extra bijdrage voor de nieuwe huisvesting). Tevens is er voor gemeente Heerhugowaard rekening gehouden met de in 2013 verkregen korting op de gemeentelijke bijdrage. Het totale bedrag per inwoner dat voor 2014 zal gelden, is opgenomen in bijlage 4,

alsmede het bedrag dat op basis van de aantallen inwoners per 1-1-2013 in totaal verschuldigd zal zijn.

LASTEN

De verwachte salariskosten voor 2014 nemen met circa € 7.500 af ten opzichte van de realisatie van 2012. Dit wordt veroorzaakt doordat de formatie voor 2014 lager is dan de feitelijke bezetting in 2012, in 2014 is er rekening gehouden met een loonindex van 0,25 % en de reguliere salarisstijging vanwege de loonsystematiek (periodieken).

De kosten voor personeel van derden nemen af ten opzichte van het bedrag dat begroot is voor 2013, omdat er als gevolg van de extra werkzaamheden die ontstaan door de nieuwe huisvesting een piek ontstaat

De kapitaallasten nemen ten opzichte van de realisatie van 2012 verder toe als gevolg van extra investeringen om de nieuwe huisvesting te realiseren en investeringen in digitalisering en een nieuwe server.

De nieuwe huisvesting aan de Bergerweg wordt in de loop van 2013 volledig in gebruik genomen. De begrote huisvestingskosten 2014 geven hiermee voor het eerst een volledig beeld waarin het gehele jaar de nieuwe situatie is bereikt. Tevens worden hier de gezamenlijke huisvestingskosten van de huurders van het pand aan de Bergerweg op verantwoord, zoals schoonmaakkosten, beveiligingskosten, receptiekosten en kosten van het restaurant.

De inspectiekosten zijn niet meer opgenomen in de begroting van 2014.

Onder de materiële kosten wordt een groot aantal kleinere begrotingsposten opgenomen. De in de begroting opgenomen materiële kosten zijn niet meer te vergelijken met de realisatie van 2012. In 2012 zijn de kosten verhuizing Bergerweg voor een groot deel nog onderdeel geweest van de materiële kosten. Vanaf 2013 zijn de kosten begroot op de kostensoort waar deze ook daadwerkelijk betrekking op hebben. Op deze wijze ontstaat er meer inzicht in de structurele kosten per kostensoort die verband houden met het bereiken van de nieuwe huisvestingssituatie. In 2013 zal in het kader van de afronding van het verhuizingsproces naar alle waarschijnlijkheid een eindafrekening opgesteld worden.

3.2 Meerjarenperspectief

<u>RHCA</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Bedragen in € 1.000				
Lasten	2.092	2.187	2.224	2.263
Baten	186	189	192	195
Benodigde gemeentelijke bijdrage	1.906	1.998	2.033	2.068

Bij de lastenontwikkeling is met ingang van 2015 rekening gehouden met een formatie-uitbreiding van 1 FTE in verband met nieuw beleid, zoals geformuleerd bij de paragraaf Inspectie en de paragraaf e-depot. Bovendien wordt er aangenomen dat de kosten van het e-depot met ingang van 2015 met € 5.000 per jaar zullen toenemen.

Het meerjarenperspectief is opgesteld door voor zowel de baten als de lasten de volgende indexeringen toe te passen ten opzichte van 2014:

2015	+ 1,5 % algemene loon- en prijsindexering
2016	+ 1,5 % algemene loon- en prijsindexering
2017	+ 1,5 % algemene loon- en prijsindexering

Hierbij wordt er van uitgegaan dat de ingestelde nullijn voor 2012, 2013 en 2014 niet structureel is. Verdere doorvoering van de nullijn zou extra bezuinigingen van naar schatting 1,5 % per jaar betekenen.

Bijlage I

Personele informatie

De organisatie van het Regionaal Archief is opgebouwd uit een centrale afdeling en twee teams. De totale formatie bedraagt: 14,41 fte.

- Regie en beleid 2,56 fte.
- Team bewerken en behouden 6,84 fte
- Team dienstverlening 5,01 fte

FUNCTIE	Benodigde formatie ²	Formatie 2013	Formatie 2014
AFDELING REGIE EN BELEID			
Managementassistent	0,60	0,60	0,60
Medewerker Conservering/Restauratie	0,44	0,44	0,44
Medewerker Automatisering	0,40	0,40	0,40
Directeur/Archivaris	1,11	1,11	1,11
Subtotaal	2,55	2,56	2,56
TEAM BEWERKEN EN BEHOUDEN			
1 ^e medewerker Inventarisatie	1,00	1,00	1,00
Bibliothecaris	0,80	0,84	0,84
Medewerker Bibliotheek	0,70	0,70	0,70
Medewerker Atlas	0,80	0,67	0,60
Conservator Atlas	0,80	0,80	0,80
Medewerker Behouden	0,60	0,20	1,10
Medewerker Inspectie en Acquisitie	0,80	0,80	0,80
Teamcoördinator	1,00	1,00	1,00
Medewerker Inspectie	0,50	0,40	-
Subtotaal	7,00	6,41	6,84
TEAM DIENSTVERLENING			
Medewerker Studiezaal en Educatie	1,00	1,00	1,00
Medewerker Studiezaal	0,60	0,60	0,80
Medewerker Dienstverlening	1,90	1,90	1,36
Archiefassistent	1,00	0,90	-
Teamcoördinator	1,00	1,00	1,00
Medewerker ACT/TENT	0,45	0,45	0,45
Medewerker e-depot	0,50	0,40	-
Medewerker informatisering			0,40
Subtotaal	6,45	6,25	5,01
TOTAAL RHCA	16,00	15,21	14,41

² Dit is de formatie zoals benodigd voor het uitvoeren van de taken zoals geformuleerd in de Gemeenschappelijke Regeling, inclusief nieuw beleid inzake e-depot en archiefinspectie.

Bijlage II

Productenraming

- **Product Regie en Beleid**

Activiteit

De activiteit omvat de eindverantwoordelijkheid voor het management van het Regionaal Archief. Daarin is begrepen de bestuurlijke advisering inzake aangelegenheden die de dienst betreffen, beleidsontwikkeling in de ruimste zin van het woord en voorts al hetgeen bijdraagt aan het goed functioneren van de dienst. De adviesfuncties automatisering en restauratie en conservering zijn hierin ook opgenomen.

Beleidsontwikkeling

Gestreefd wordt naar verbetering van de regionale samenwerking op het gebied van informatievoorziening en –beheer en cultuurhistorisch beleid.

Daartoe zijn er in de afgelopen jaren diverse initiatieven ontplooid in samenwerking met verschillende erfgoedinstellingen. Voorbeelden hiervan zijn de oprichting van Historische Informatiepunten (i.s.m. Openbare Bibliotheek en historische verenigingen), de samenwerking in het digitaliseren van historische bronnen met diverse historische verenigingen en het oprichten van een erfgoedportal in Alkmaar (i.s.m. diverse erfgoedinstellingen). Ook de samenwerking op regionaal en landelijk gebied in projecten als Oneindig Noord-Holland, Metamorfoze en WieWasWie dient hier vermeld te worden.

Proces

Het functioneren van de dienst vereist overleg, zowel binnen de dienst als met organisaties in de gemeenten, binnen het archiefwezen en het cultuurhistorische veld.

Daarnaast dienen de ontwikkelingen op het gebied van digitale informatievoorziening en behoud van collecties te worden gevolgd.

Kengetallen/indicaties

	<u>werkelijk</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>	<u>begroot</u> <u>2014</u>
Archieven:			
- overgedragen archieven	3 ³	350	350

- **Product Bewerken en Behouden**

Activiteit

Op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarpplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

³ Overdracht van archieven is in 2012 zoveel als mogelijk uitgesteld i.v.m. gebrek aan depotruimte.

Kerngegevens

De archieven en de collecties worden vanaf medio 2013 bewaard in een archiefbewaarplaats waarvan de totale vloeroppervlakte 2.568 m² (BVO) beslaat. De beschikbare opslagcapaciteit beslaat ca. 19.000 m¹ (streckende meter).

De huidige stand van zaken is:

RHCA gemeenten:	5.055	
Bibliotheekcollecties	1.315	
Atlascollecties	<u>645</u>	
Subtotaal 1:		7.015
Waterschappen:	860	
Particulieren / opslag:	<u>1.020</u>	
Subtotaal 2:		1.880
Totaal:		8.895 m ¹ (streckende meter)
Verwacht per medio 2013:		
Opslag archief Stadsarchief Amsterdam		2.000 m ¹

Beleidsontwikkeling

Een belangrijke beleidslijn is het wegwerken van de achterstand in de toegankelijkheid van archieven en collecties en het afronden van de invoering van de verkorte overbren- gingstermijn op grond van de Archiefwet 1995. Derhalve zal met regelmaat bij de aangesloten gemeenten moeten worden geïnspecteerd. In 2014 zullen de gemeenten hun bouwvergunningen over moeten dragen, wat zowel voor de gemeenten als voor het RHCA veel werk zal betekenen.

In het algemene stuk over de beleidsontwikkeling is al verwezen naar het Inspectiebeleidsplan. Door onvoldoende capaciteit als gevolg van de toegenomen werkdruk (o.m. door fusieplannen en digitaliseringsprojecten bij de aangesloten gemeenten) en veranderende omstandigheden in de organisatie van het toezicht (o.m. Wet revitalisering interbestuurlijk toezicht) bleek extra investering op dit gebied noodzakelijk. Dit is voorlopig opgelost door een tijdelijke inzet van externe krachten voor de termijn van drie jaar (t/m 2014). Daarna zal er een definitievere oplossing gevonden moeten worden. Bijna alle gemeenten voldoen inmiddels aan de wettelijke eis inzake de overdrachtstermijn.

De invoering van het archiefbeheersysteem (ABS) is voltooid en aangevuld met een nieuw raadpleeg- en zoekstelsel op de nieuwe website die sinds eind 2012 online is.

De klant die al bekend is met de collectie kan thuis de inventarissen via internet doorzoeken en alvast de gewenste stukken reserveren, waarmee belangrijke tijdswinst behaald kan worden.

Niet alle gemeenten hebben in het verleden oog gehad voor archieven van particulieren. Dat uit zich onder meer in scheve verhoudingen in de collectie particuliere archieven van het Regionaal Archief. Om dit meer in evenwicht te brengen is de laatste jaren extra aandacht gegeven aan de acquisitie van archieven en collecties uit die gemeenten. Dit heeft o.m. geresulteerd in de verwerving van een aantal kerkelijke archieven en beeldcollecties. Ook op dit gebied blijft de samenwerking met de historische verenigingen heel belangrijk. Zij hebben soms zelf archieven of archiefstukken in bezit, die niet altijd verantwoord opgeslagen kunnen worden. Het Regionaal Archief kan hiervoor de juiste faciliteiten bieden. Via deze verenigingen kunnen ook contacten gelegd worden met eigenaren van archieven, of meer informatie ingewonnen over belangwekkende archieven in de regio.

Al eerder is gewezen op de noodzaak van het ontwikkelen van een digitaal depot. De komende jaren zal dit onderwerp steeds meer aan belang winnen. Hiervoor zal dan ook ruimte moeten worden gecreëerd op de begroting. Dit betreft zowel personele ruimte als financiële ruimte. In de geplande pilot zal de vraag naar de precieze behoefte beantwoord worden.

Proces

De doelstellingen worden bereikt door het uitvoeren van de volgende processen:

- innemen, ordenen en beschrijven van de aangeboden archivalia;
- de geordende archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met beheerst klimaat;
- het opslaan van de digitaal gevormde archieven in een aan de eisen van de archiefwet voldoende e-depot (in ontwikkeling);
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- digitaliseren en microficheren van archieven en collecties;
- het instandhouden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het dynamisch en semi-statisch archief;
- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven.

Kengetallen/indicaties

	<u>werkelijk</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>	<u>begroot</u> <u>2014</u>
Archieven:			
- overgedragen archieven gemeenten	3	350	350
- aanwinsten overige archieven	64	50	50
- inventariseren en beschrijven aantal m1 arch.	340	200	200
- herverpakken en bewerken (meters)	786	50	50
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten	582	500	500
- aantal beschrijvingen	644	800	800
Aantal pagina's digitaliseren/microficheren:			
- bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	170.000	15.000	15.000
- atlas	4.000	5.000	5.000
- archieven	20.000	80.000	40.000

▪ Product Dienstverlening

Activiteit

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Kerngegevens

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studie-leeszaal	
dagdelen	8
avonden	1

Beleidsontwikkeling

Het digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen en catalogi zowel op de studiezaal als via internet dient meerdere doelen. Enerzijds vereenvoudigt deze toepassing het werk op de studiezaal voor zowel bezoeker als medewerker. Daarnaast wordt

met het publiceren op internet bereikt dat de burger te allen tijde, ook buiten kantooruren, de veelgevraagde stukken kan raadplegen. Dit maakt het ook voor de bewoners van veraf gelegen gemeenten makkelijk om de stukken te raadplegen of een bezoek voor te bereiden. En als laatste betekent het dat voor de veelgeraadpleegde stukken de gebruikersschade voorkomen kan worden. Het wereldwijd beschikbaar komen van de bronnen heeft als extra voordeel dat voormalige bewoners van de gemeenten, of de nakomelingen van emigranten, op een makkelijke manier veel informatie over de geschiedenis van hun land van herkomst kunnen opvragen.

Daarnaast is het beleid er op gericht om de historie en historische gebeurtenissen van de regio onder de aandacht te brengen. Het Regionaal Archief verleent medewerking aan educatieve en andere projecten.

Als goed voorbeeld van het onder de aandacht brengen van historische gebeurtenissen dient de artikelenreeks 'Ik was erbij', die wekelijks verschijnt in de *Alkmaarsche Courant*. Van deze reeks artikelen zijn inmiddels twee bundels verschenen en is een derde in voorbereiding. Daarnaast heeft het Regionaal Archief de laatste jaren meerdere boeken uitgegeven en andere producten, zoals ansichtkaarten, reproducties van oude land- en stadskaarten en meegewerkt aan publicaties van derden.

In 2012 zijn de 'social media' ingezet om via internet een community rond het archief te creëren. In korte tijd zijn we er in geslaagd om met name via Facebook en Twitter een aanzienlijk aantal volgers te krijgen, terwijl het bereik nog veel groter is. In de komende jaren zal dit verder worden uitgebouwd, en zal een groot deel van de communicatie met het publiek op deze manier verlopen.

De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn en de inzet van 'social media' leidt niet alleen tot een toename van de raadpleging van de website, maar kan ook leiden tot nieuwe bezoekers op de studiezaal. Net zoals nu de genealoog zich na het volmaken van de stamboom richt op contextonderzoek (hoe leefden mijn voorouders, welk beroep oefenden ze uit en wat hield dat toen in), zal een deel van de 'plaatjeskijkers' door het kijken naar de gedigitaliseerde bronnen op internet gegrepen worden door de geschiedenis. Op deze manier kunnen nieuwe doelgroepen aangesproken worden. Ook de nieuwe huisvesting samen met andere erfgoedinstellingen, in de buurt van het centrum en stedelijke instellingen als museum en bibliotheek, lijkt nieuwe mogelijkheden te genereren.

Dat de huidige bezoekers meer werk vragen is ook een gevolg van de technische ontwikkelingen. Mensen schreven tot voor kort veel over uit de archiefstukken, maar maken nu met hun digitale camera foto's en werken die thuis verder uit. Dat betekent dat ze in één bezoek veel meer stukken raadplegen van voorheen, wat tot gevolg heeft dat het studiezaalpersoneel veel meer stukken moet halen en weer opbergen. Ook de nieuwe bezoekers vragen meer aandacht, evenals de wat oudere klanten die moeite hebben met de computertoepassingen.

Het aantal leerlingen van de basisschool dat met de klas naar het archief komt, is het laatste jaar ook flink toegenomen. Bijna wekelijks komen er nu een of twee klassen op bezoek. Daarnaast worden niet alleen cursussen gegeven op de locatie van het Regionaal Archief, maar ook op locatie in de regio. Als laatste groep dient nog genoemd de middelbare scholieren, die voor hun werkstukken ook steeds vaker het archief weten te vinden.

De verschillende digitaliseringprojecten en het onderhouden van de applicaties om deze zichtbaar en doorzoekbaar te houden, leggen steeds meer druk op de beschikbare tijd en kennis van de medewerkers. Dit is voor de komende jaren een extra punt van zorg.

Proces

De doelstellingen worden bereikt door het uitvoeren van de volgende processen:

- Openstellen van de studiezaal voor publiek
- Beschikbaar stellen van informatie via internet en de social media
- Ter inzage geven van stukken uit de archieven en collecties
- Doen van onderzoek en verstrekken van inlichtingen

- Op verzoek vervaardigen van foto's en fotokopieën
- Verzorgen van historische publicaties
- Verlenen van medewerking aan historische publicaties, tentoonstellingen, herdenkingen en educatieve projecten in het onderwijs.

Kengetallen/indicaties

	<u>werkelijk</u> <u>2012</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>	<u>begroot</u> <u>2013</u>
Aantal bezoeken studiezaal	4.216	4.500	4.500
Aantal bezoeken overig ⁴	2.808	1.000	1.000
Aantal bezoeken website	464.025	450.000	450.000
Aantal bezoekers website	365.898	300.000	300.000
Aantal schriftelijke inlichtingen (incl. mail)	600	300	300
Aantal telefonische inlichtingen	1.200	1.000	1.000

Middelen

Producten	Lasten	Baten	Bijdragen Gemeenten	Saldo
Regie & Beleid	448.406	2.000	446.406	-
Bewerken & Behouden	902.056	176.100	725.956	-
Dienstverlening	741.148	8.000	733.148	-
Resultaat	2.091.609	186.100	1.905.509	-

⁴ Betreft bezoekers en/of deelnemers aan evenementen (880), cursussen/workshops (388), rondleidingen (360), leerlingen basisonderwijs (375) en tentoonstellingen (300).

Bijlage III

Financiële kaders en uitgangspunten Begroting 2014

Bij de samenstelling van de Begroting 2014 is rekening gehouden met de volgende richtlijnen en uitgangspunten:

- a. Op de salarissen is een indexering van 0,25% toegepast.
- b. Er wordt uitgegaan van het hanteren van de nullijn voor de loon- en prijscompensatie.
- c. De gemeentelijke bijdrage 2014 is tot stand gekomen door de gemeentelijke bijdrage over 2013 niet te indexeren met loon- en prijscompensatie en te verminderen met de bezuinigingsmaatregel van 2,5% over de gemeentelijke bijdrage uit 2011.
- d. Alle begrotingsposten zijn opnieuw bekeken en voor alle zaken zijn nieuwe inschattingen gemaakt om de begrotingstaakstelling te realiseren.

Bijlage IV

Gemeentelijke bijdrage 2014

Gemeente	Aantal inwoners per 01-01-2013	Bijdrage per gemeente 2014 (excl. BTW)
Alkmaar	94.565	€ 781.628
Hollands Kroon	47.613	€ 166.662
Bergen	30.392	€ 106.382
Castricum	34.386	€ 120.363
Graft - de Rijk	6.425	€ 22.490
Heerhugowaard	52.780	€ 154.220
Heiloo	22.614	€ 79.157
Langedijk	26.878	€ 94.082
Schagen	46.189	€ 161.677
Schermer	5.519	€ 19.318
Den Helder	57.003	€ 199.530
Totaal	424.364	€ 1.905.509

De uiteindelijke gemeentelijke bijdrage bedraagt voor de gemeente Alkmaar € 8,27 per inwoner, voor de gemeente Heerhugowaard € 2,92 per inwoner en voor de overige gemeenten € 3,50 per inwoner.